

Natural Language Understanding, Generation, and Machine Translation

Lecture 2: Machine Translation

Alexandra Birch

17 January 2024 (week 1)

School of Informatics
University of Edinburgh
a.birch@ed.ac.uk

Based on slides by Adam Lopez.

Translation

失败是成功之母。

Translation

失败是成功之母。

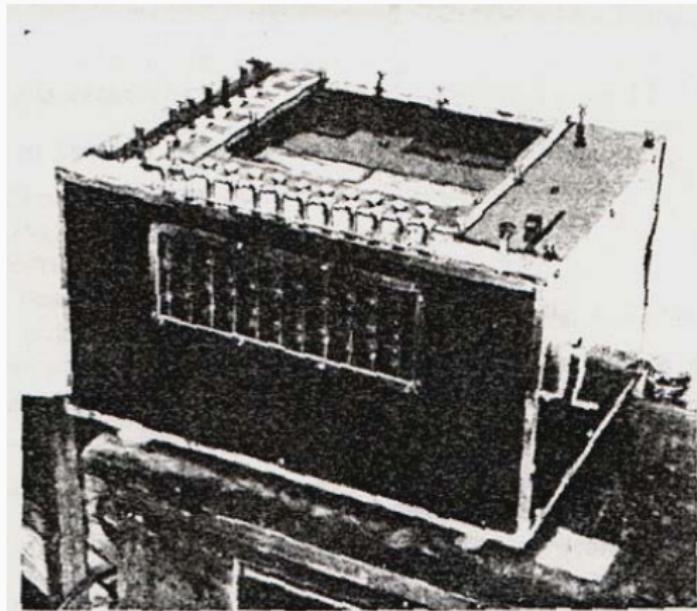
Failure is the mother of success.

Historical Roots

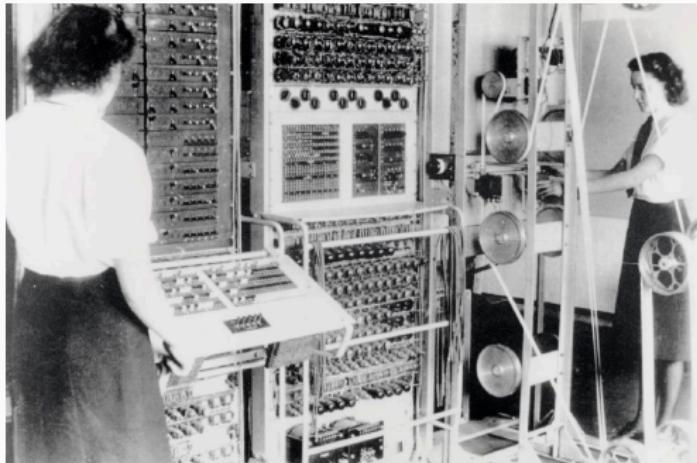
The Confusion of Tongues, Gustave Doré

Earliest Machines

"Mechanical Brain"
Translating Machine
patented in 1933 in
France

First Computer

Dorothy Duboisson
and Elise Booker
(among world's first
programmers) with
Colossus (1944)

Computer to Translate

Recognizing fully, even though necessarily vaguely, the semantic difficulties because of multiple meanings, etc., I have wondered if it were unthinkable to design a computer which would translate.

Warren Weaver (1947)

Statistical machine translation live

Friday, April 28, 2006

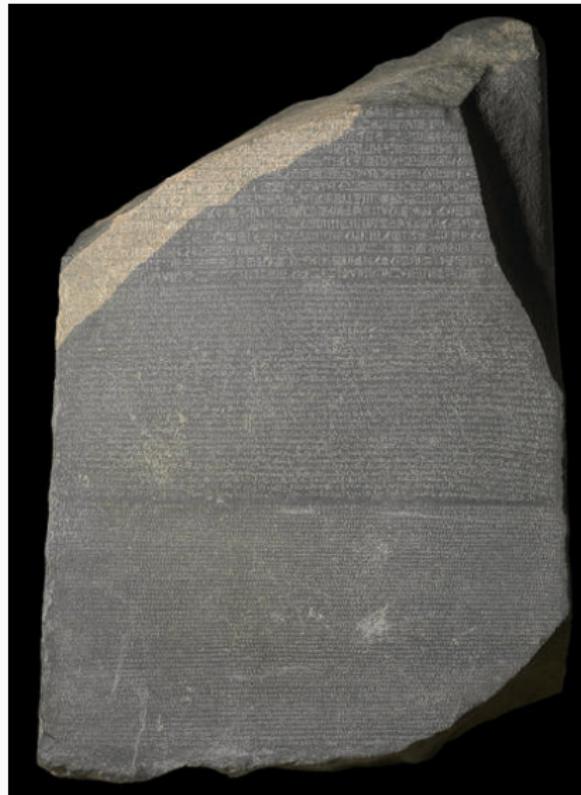
Posted by Franz Och, Research Scientist

Because we want to provide everyone with access to all the world's information, including information written in every language, one of the exciting projects at Google Research is machine translation. Most state-of-the-art commercial machine translation systems in use today have been developed using a rules-based approach and require a lot of work by linguists to define vocabularies and grammars.

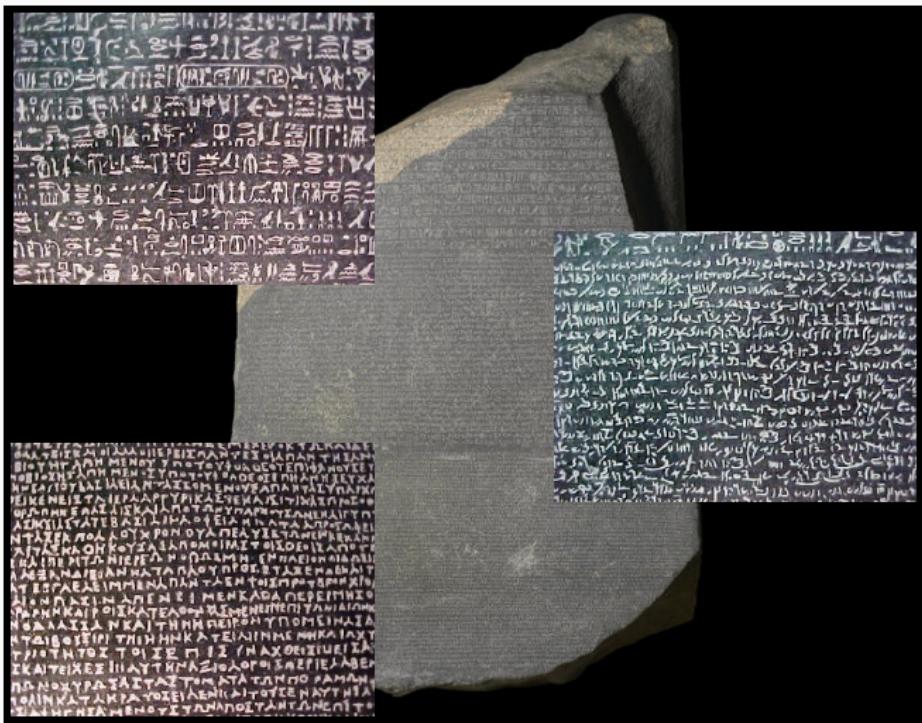
Several research systems, including ours, take a different approach: we feed the computer with billions of words of text, both monolingual text in the target language, and aligned text consisting of examples of human translations between the languages. We then apply statistical learning techniques to build a translation model. We have achieved [very good results](#) in research evaluations.

Now you can see the results for yourself. We recently launched an online version of our system for [Arabic-English](#) and [English-Arabic](#). Try it out!

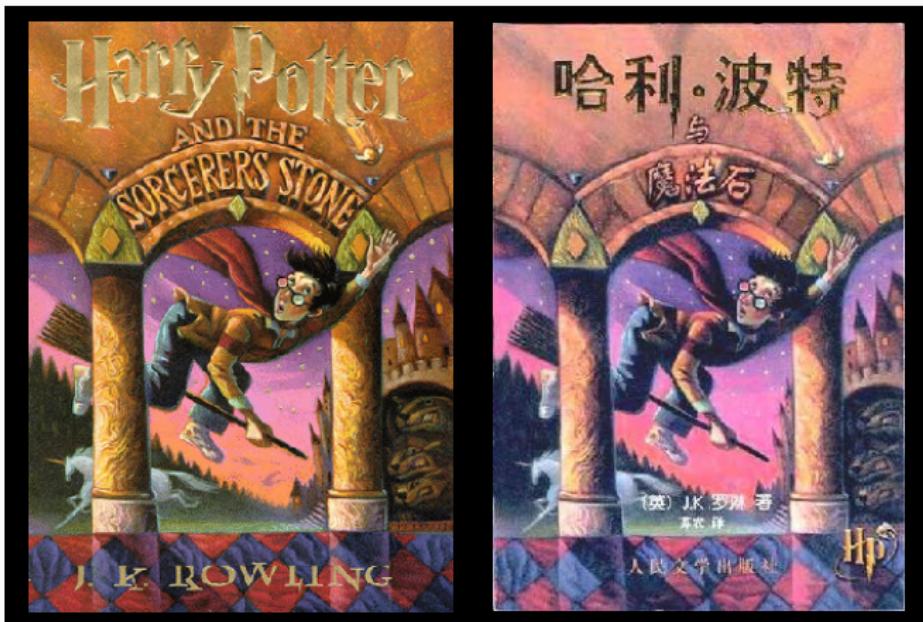
Translation

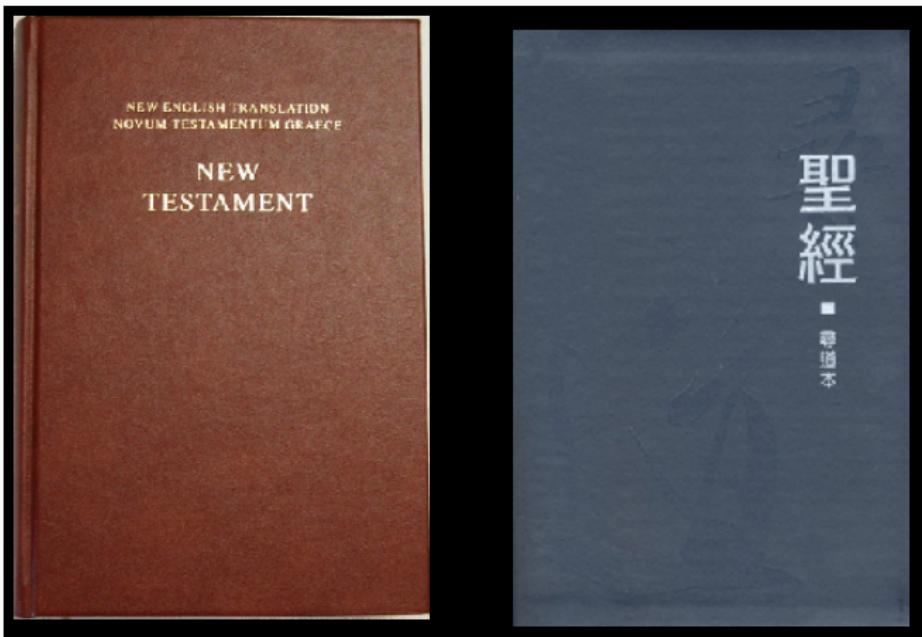
Rosetta Stone

Parallel Text

Bible

Extraction of parallel data from web

Welcome to the United Nations   中文   English   Français   Русский   Español

Climate Action

Home   What Is Climate Change   Raising Ambition »   The Science »   Actors, Actions, Solutions »
Act Now   UN and Climate Change »   Press Materials   Digital Library »

What Is Climate Change?

Climate change refers to long-term shifts in temperatures and weather patterns. These shifts may be natural, such as through variations in the solar cycle. But since the 1800s, human activities have been the main driver of climate change, primarily due to burning fossil fuels like coal, oil and gas.

Burning fossil fuels generates greenhouse gas emissions that act like a blanket wrapped around the Earth, trapping the sun's heat and raising temperatures.

Bienvenidos a las Naciones Unidas   中文   English   Français   Русский   Español

Naciones
Unidas

Portada   Qué es el cambio climático   Redoblar la ambición »   Ciencia »   Actores, acciones y soluciones »
¡Actúa ahora!   ONU y cambio climático »   Prensa (EN)   Biblioteca digital »

¿Qué es el cambio climático?

El cambio climático se refiere a los cambios a largo plazo de las temperaturas y los patrones climáticos. Estos cambios pueden ser naturales, por ejemplo, a través de las variaciones del ciclo solar. Pero desde el siglo XIX, las actividades humanas han sido el principal motor del cambio climático, debido principalmente a la quema de combustibles fósiles como el carbón, el petróleo y el gas.

Extraction of parallel data from web

Welcome to the United Nations નિર્માણ કરો 中文 English Français Русский Español

Español

United Nations | Climate Action

Home What Is Climate Change Raising Ambition » The Science » Actors, Actions, Solutions »

Act Now UN and Climate Change » Press Materials Digital Library »

Bienvenidos a las Naciones Unidas નિર્માણ કરો 中文 English Français Русский Español

English

Naciones Unidas | Acción por el Clima

Portada Qué es el cambio climático Redoblar la ambición » Ciencia » Actores, acciones y soluciones »

¡Actúa ahora! ONU y cambio climático » Prensa (EN) Biblioteca digital »

What Is Climate Change?

Climate change refers to long-term shifts in temperatures and weather patterns. These shifts may be natural, such as through variations in the solar cycle. But since the 1800s, human activities have been the main driver of climate change, primarily due to burning fossil fuels like coal, oil and gas.

Burning fossil fuels generates greenhouse gas emissions that act like a blanket wrapped around the Earth, trapping the sun's heat and raising temperatures.

¿Qué es el cambio climático?

El cambio climático se refiere a los cambios a largo plazo de las temperaturas y los patrones climáticos. Estos cambios pueden ser naturales, por ejemplo, a través de las variaciones del ciclo solar. Pero desde el siglo XIX, las actividades humanas han sido el principal motor del cambio climático, debido principalmente a la quema de combustibles fósiles como el carbón, el petróleo y el gas.

Translation Exercise

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

ok-voon ororok sprok .

at-voon bichat dat .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

at-drubel at-voon pippat rrat dat .

erok sprok izok hihok ghirok .

totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .

at-voon krat pippat sat lat .

wiwok farok izok stok .

totat jjat quat cat .

lalok sprok izok jok stok .

wat dat krat quat cat .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wat jjat bichat wat dat vat eneat .

lalok brok anok plok nok .

iat lat pippat rrat nnat .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

totat nnat quat oloat at-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

wat nnat gat mat bat hilat .

lalok nok crrok hihok yorok zanzanok .

wat nnat arrat mat zanzanat .

lalok rarok nok izok hihok mok .

wat nnat forat arrat vat gat .

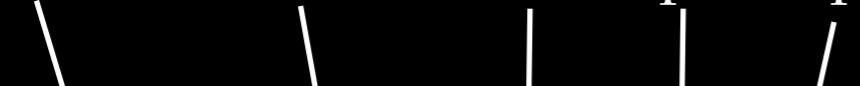
iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

ok-voon ororok sprok .

at-voon bichat dat .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

at-drubel at-voon pippat rrat dat .

erok sprok izok hihok ghirok .

totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .

at-voon krat pippat sat lat .

wiwok farok izok stok .

totat jjat quat cat .

lalok sprok izok jok stok .

wat dat krat quat cat .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wat jjat bichat wat dat vat eneat .

lalok brok anok plok nok .

iat lat pippat rrat nnat .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

totat nnat quat oloat at-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

wat nnat gat mat bat hilat .

lalok nok crrok hihok yorok zanzanok .

wat nnat arrat mat zanzanat .

lalok rarok nok izok hihok mok .

wat nnat forat arrat vat gat .

Translation Excercise

---

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : enimok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : enimok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : nemok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok enemok ghirok kantok ok-yurp .

erok sprok izok hihok ghirok .
totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .
at-voon krat pippat sat lat .

lalok mok nok yorok ghirok clok .
wat nnat gat mat bat hilat .

lalok sprok izok jok stok .
wat dat krat quat cat .

lalok rarok nok izok hihok mok .
wat nnat forat arrat vat gat .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok anok brok enemok kantok ghirok ok-yurp .

erok sprok izok hihok ghirok .
totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .
at-voon krat pippat sat lat .

lalok mok nok yorok ghirok clok .
wat nnat gat mat bat hilat .

lalok sprok izok jok stok .
wat dat krat quat cat .

lalok rarok nok izok hihok mok .
wat nnat forat arrat vat gat .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok kantok ~~ghirok~~ enemok ok-yurp .

erok sprok izok hihok ~~ghirok~~ .
totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .
~~at-voon~~ krat pippat sat lat .

lalok mok nok yorok ~~ghirok~~ clok .
wat nnat gat mat bat hilat .

lalok sprok izok jok stok .
wat dat krat quat cat .

lalok rarok nok izok hihok mok .
wat nnat forat arrat vat gat .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok kantok ~~ghirok~~ enemok ok-yurp .

5040 possible orderings!

erok sprok izok hihok ~~ghirok~~ .
~~totat~~ dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok .
~~at-voon~~ krat pippat sat lat .

lalok mok nok yorok ~~ghirok~~ clok .
wat nnat gat mat bat hilat .

lalok sprok izok jok stok .
wat dat krat quat cat .

lalok rarok nok izok hihok mok .
wat nnat forat arrat vat gat .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok **anok nemok** ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok nemok ghirok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok **enemok ghirok** kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok **enemok ghirok** kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok **ghirok enemok** .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok **ghirok enemok** kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok **ghirok enemok** .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok ghirok enemok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok **anok ghirok** enemok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok **anok ghirok** enemok kantok ok-yurp .

ok-drubel **anok ghirok** farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok ghirok enemok kantok ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok ghirok **enemok kantok** ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok ghirok **enemok kantok** ok-yurp .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok **enemok kantok** ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .

lalok brok anok ghirok **enemok kantok ok-yurp** .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok **enemok kantok ok-yurp** zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .

totat nnat forat arrat mat bat .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : enimok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

totat nnat forat arrat mat bat .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : enimok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

totat nnat forat arrat mat bat .
erok | wiwok nok rarok hihok yorok clok .

arrat : hihok

at-drubel : ok-drubel

at-voon : ok-voon

at-yurp : ok-yurp

bat : clok

bichat : ororok

cat : stok

dat : sprok

eneat : enimok

forat : rarok

gat : mok

hilat : ghirok

iat : lalok

jjat : farok

krat : jok

lat : brok

mat : yorok

nnat : nok

oloat : kantok

pippat : anok

quat : izok

rrat : plok

sat : drok

totat : erok

totat : wiwok

vat : izok

wat : lalok

zanzanat : zanzanok

??? : crrrok

totat nnat forat arrat mat bat .
erok | wiwok nok rarok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .
ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .
wiwok farok izok stok .
lalok sprok izok jok stok .
lalok brok anok plok nok .
lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .
wiwok nok izok kantok ok-yurp .
lalok mok nok yorok ghirok clok .
lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .
lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
erok | **wiwok nok** rarok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok nok rarok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok nok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok nok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok **nok hihok** yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok **nok hihok** yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .

wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .

ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .

lalok clok izok vok ok-drubel .

ok-voon ororok sprok .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .

erok sprok izok hihok ghirok .

ok-voon anok drok brok jok .

wiwok farok izok stok .

lalok sprok izok jok stok .

lalok brok anok plok nok .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .

lalok **nok crrrok hihok yorok** zanzanok .

lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok **nok crrrok hihok yorok** clok .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok enimok .
ok-drubel ziplok stok vok erok enimok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .
ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .
wiwok farok izok stok .
lalok sprok izok jok stok .
lalok brok anok plok nok .
lalok farok ororok lalok sprok izok enimok .
wiwok nok izok kantok ok-yurp .
lalok mok nok yorok ghirok clok .
lalok **nok crrrok hihok yorok** zanzanok .
lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok nok crrrok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .
ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .
wiwok farok izok stok .
lalok sprok izok jok stok .
lalok brok anok plok nok .
lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .
wiwok nok izok kantok ok-yurp .
lalok mok nok yorok ghirok clok .
lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .
lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok nok crrrok hihok **yorok clok**.

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok nemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok nemok kantok ok-yurp zinok jok **yorok clok**.
lalok clok izok vok ok-drubel .
ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .
wiwok farok izok stok .
lalok sprok izok jok stok .
lalok brok anok plok nok .
lalok farok ororok lalok sprok izok nemok .
wiwok nok izok kantok ok-yurp .
lalok mok nok yorok ghirok clok .
lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .
lalok rarok nok izok hihok mok .

totat nnat forat arrat mat bat .
wiwok rarok nok crrrok hihok yorok clok .

ok-drubel anok ghirok farok .
wiwok rarok nok zerok ghirok enemok .
ok-drubel ziplok stok vok erok enemok kantok ok-yurp zinok jok yorok clok .
lalok clok izok vok ok-drubel .
ok-voon ororok sprok .
ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
erok sprok izok hihok ghirok .
ok-voon anok drok brok jok .
wiwok farok izok stok .
lalok sprok izok jok stok .
lalok brok anok plok nok .
lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .
wiwok nok izok kantok ok-yurp .
lalok mok nok yorok ghirok clok .
lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .
lalok rarok nok izok hihok mok .

Is this exercise realistic?

In real natural language...

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...words are ambiguous

English: bank

French: banque

French: rive

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...words have complex *morphology*

Tense	I	you	he, she, it	we	you	they
Present	arrive	arrive	arrives	arrive	arrive	arrive
Past	arrived	arrived	arrived	arrived	arrived	arrived

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...words have complex *morphology*

	singular	plural
nominative	I	we
oblique	me	us
possessive determiner	my	our
possessive pronoun	mine	ours
reflexive	myself	ourselves

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...words have complex *morphology*

	Singular	Plural
Nominativ	das Haus	die Häuser
Genitiv	des Hauses	der Häuser
Dativ	dem Haus dem Hause	den Häusern
Akkusativ	das Haus	die Häuser

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...words have complex *morphology*

Finnish: ostoskeskuksessa

ostos#keskus+N+Sg+Loc:in

shopping#center+N+Sg+Loc:in

English: ‘in the shopping center’

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...word order matters

Jaime loves Casey

Casey loves Jaime

Is this exercise realistic?

In real natural language...

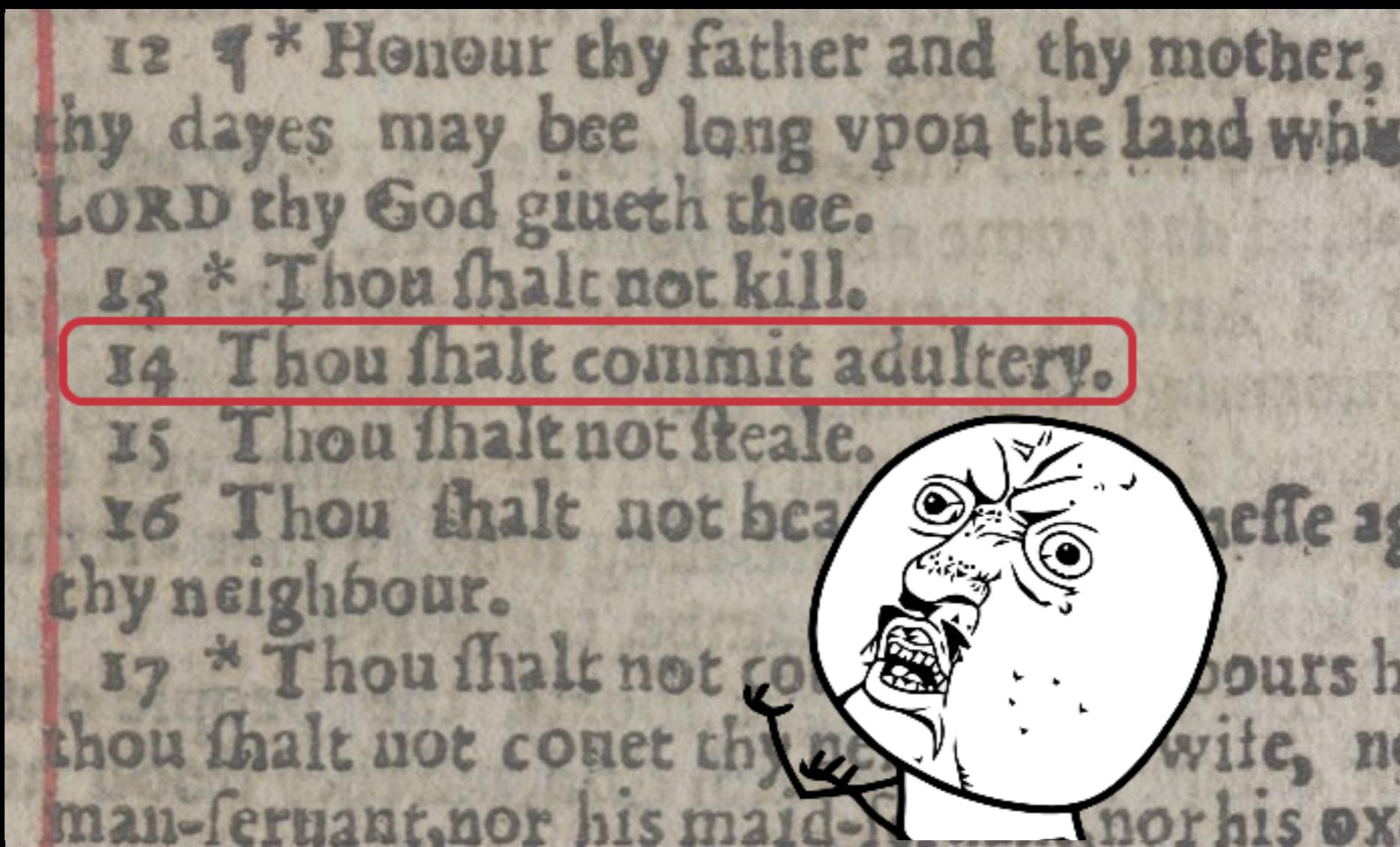
...every word matters

-
- 12 ¶ * Honour thy father and thy mother,
thy dayes may bee long vpon the land whiche
LORD thy God giueth thee.
  - 13 * Thou shalt not kill.
  - 14 Thou shalt commit adultery.
  - 15 Thou shalt not steale.
  - 16 Thou shalt not beare false witnessesse ag
thy neighbour.
  - 17 * Thou shalt not couet thy neighbours h
thou shalt not couet thy neighbours wife, ne
man-servant,nor his maid-servant,nor his ox

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...every word matters

Is this exercise realistic?

In real natural language...

...sentences are longer and more complex.

Greta Thunberg and fellow youth climate campaigners are demanding that global leaders immediately end the “madness” of huge ongoing investments in fossil fuel exploration and enormous subsidies for coal, oil and gas use.

Is this exercise realistic?

iat lat pippat eneat hilat oloat at-yurp .
lalok brok anok ghirok enemok kantok ok-yurp .

ok-voon ororok sprok .
＼＼／
at-voon bichat dat .

ok-drubel ok-voon anok plok sprok .
at-drubel at-voon pippat rrat dat .

erok sprok izok hihok ghirok .
\\ \\ X /
totat dat arrat vat hilat .

ok-voon anok drok brok jok
at-voon krat pippat sat lat

wiwok farok izok stok .
＼＼＼／
totat jjat quat cat .

lalok sprok izok jok stok .
\\ | ~~—~~ /
wat dat krat quat cat .

lalok farok ororok lalok sprok izok enemok .
\\ \ | \ / /
wat jjat bichat wat dat vat eneat .

lalok brok anok plok nok .
\\ / / | |
iat lat pippat rrat nnat .

wiwok nok izok kantok ok-yurp .
\\ | | | /
totat nnat quat oloat at-yurp .

lalok mok nok yorok ghirok clok .
\\ \times | \times
wat nnat gat mat bat hilat .

lalok nok crrrok hihok yorok zanzanok .
wat nnat arrat mat zanzanat .

lalok rarok nok izok hihok mok .
\\ \times \times /
wat nnat forat arrat vat gat .

la empresa tiene enemigos fuertes en Europa .

Garcia and associates .

—

Garcia y asociados .

Carlos Garcia has three associates .

A horizontal black line with five vertical white tick marks. The first tick mark is at the far left, the second is approximately one-third of the way from the left end, the third is in the center, the fourth is approximately one-third of the way from the right end, and the fifth is at the far right.

Carlos Garcia tiene tres asociados .

his associates are not strong.

sus asociados no son fuertes .

Garcia has a company also .

Garcia tambien tiene una empresa .

its clients are angry .

— / — | — /

sus clientes estan enfadados .

the clients and the associates are enemies .

\ \ | / | / /

los clientes y los asociados son enemigos .

the company has three groups.

— — — — —

la empresa tiene tres grupos .

its groups are in Europe.

/ | | \ /
sus grupos estan en Euro

the modern groups sell strong pharmaceuticals .

~~los grupos modernos venden medicinas fuertes .~~

the groups do not sell zanzanine .

| | / /

los grupos no venden zanzanina .

the small groups are not modern.

the associates are also angry .
los asociados tambien estan enfadados .

la empresa tiene enemigos fuertes en Europa .
the company has strong enemies in Europe .

Garcia and associates .

—

Garcia y asociados .

Carlos Garcia has three associates .

A horizontal row of five white vertical bars of varying heights, arranged from left to right. The first bar is the shortest, followed by a taller one, then a medium-height one, another medium-height one, and finally the tallest bar on the far right.

Carlos Garcia tiene tres asociados .

his associates are not strong.

sus asociados no son fuertes.

Garcia has a company also .

Garcia tambien tiene una empresa .

its clients are angry .

A horizontal bar divided into five segments by white diagonal slashes and vertical bars. The first segment contains one slash, the second contains two, the third contains one, the fourth contains one, and the fifth contains one.

sus clientes estan enfadados .

the clients and the associates are enemies .

/ \ | / | / /

los clientes y los asociados son enemigos .

the company has three groups.

— , — , — , — , —

la empresa tiene tres grupos .

its groups are in Europe.

O T I

sus grupos estan en Europa .

the modern groups sell strong pharmaceuticals .

~~los grupos modernos venden medicinas fuertes .~~

the groups do not sell zanzanine .

| - / / \

los grupos no venden zan anina .

the small groups are not modern .

los grupos pequenos no son modernos .

Key points to remember

- Very simple cues are very helpful in translation
  - Pairs of words that occur consecutively in the target language (bigrams)
  - Pairs of source and target words that occur frequently occur together in translations
- For future lectures:
  - How would you model these cues?
  - What are the ways in which this could fail?

Next Lecture

Conditional Language Modeling with n-grams